یادداشت

هشدار به دو سوی یک معادله از گزارش هسته‌ای تا آتش جنگ

علی‌حسن حیدری
کارشناس سیاسی

پیام سرلشکر علی عبداللهی را باید فراتر از یک هشدار نظامی دانست. اهمیت این پیام در دو گزاره اساسی آن است: نخست، هشدار صریح به سازمان‌های بین‌المللی، به‌ویژه آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، درباره اظهارنظرهای مربوط به مراکز هسته‌ای ایران، و دوم، هشدار به امریکا، رژیم اسرائیل و کشورهای منطقه درباره پیامدهای آغاز جنگی تازه علیه ایران. این دو گزاره در ظاهر جدا از یکدیگرند، اما در واقع یک مسئله واحد را توضیح می‌دهند، «جنگ پیش از شلیک گلوله آغاز می‌شود، گاهی با یک روایت، یک گزارش و یک ادعای بی‌پشتوانه.» از همین منظر، هشدار به آژانس را نباید صرفاً اعتراض به یک نهاد بین‌المللی تلقی کرد. مسئله اصلی، مرز میان «نقش فنی» و «کارکرد سیاسی» است. آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برای نظارت فنی بر فعالیت‌های هسته‌ای شکل گرفته است. اعتبار آن نیز به میزان «استقلال، دقت و بی‌طرفی» گزارش‌هایش وابسته است. بنابراین اظهارنظرهای بدون اتکا به داده‌های معتبر و سیاسی و امنیتی موضوع را از یک اختلاف فنی به منازعه سیاسی شیفت می‌دهد و می‌تواند به فرایند مشروعیت‌بخشی به فشار و حتی اقدام نظامی تبدیل شود. این نگرانی زمانی جدی‌تر می‌شود که موضوع هسته‌ای ایران بارها به عنوان «مستمسکی برای فشار سیاسی و امنیتی» مورد استفاده قرار گرفته است. در چنین شرایطی هر ادعای تازه درباره «نظامی شدن» یا «پیشرفت نظامی» برنامه هسته‌ای ایران، نمی‌تواند جدا از زمینه سیاسی و امنیتی آن بررسی شود. سؤال ساده این است از آنجا که اظهارنظر غیرفنی رئیس آژانس بارها مبنای تصمیم‌های سیاسی و امنیتی قرار گرفته است، باید پرسید آیا اظهارات آژانس نباید مستند، دقیق، قابل راستی‌آزمایی و فارغ از فشارهای سیاسی باشد؟ اینجاست که هشدار رئیس ستاد کل نیروهای مسلح معنا پیدا می‌کند. درخواست ایران از نهادهای بین‌المللی، در اصل، درخواست برای رعایت همان قواعدی است که این نهادها خود را بنیان‌گذار آن بوده‌اند و متولی آن می‌دانند. اگر قرار است حقوق بین‌الملل و ساز و کارهای نظارتی معتبر باشند، نباید اجازه داد گزارش فنی به ابزار عملیات سیاسی تبدیل شود و سپس همان گزارش، بهانه اقدام علیه یک کشور قرار گیرد.

اما محور دوم پیام از این هم مهم‌تر است. هشدار درباره اینکه «آتش جنگ دامن همه را فرا خواهد گرفت». در واقع خطاب به کسانی است که ممکن است تصور کنند جنگ جدید را می‌توان محدود، نقطه‌ای و قابل کنترل نگه داشت. این تصور با واقعیت منطقه امروز و تجربه دو جنگ ۱۲ روزه و ۴۰ روز سازگار نیست. منطقه دیگر منطقه‌ای نیست که یک بازیگر بتواند جنگ را آغاز کند، چند هدف را بزند و سپس تصمیم بگیرد که جنگ کجا متوقف شود. شبکه‌های امنیتی، اقتصادی و نظامی منطقه به یکدیگر پیوند خورده‌اند. حضور نظامی امریکا، منافع اسرائیل، پایگاه‌های نظامی، مسیرهای انرژی و تجارت و موقعیت ژئوپلیتیک کشورهای منطقه، همه در یک معادله قرار گرفته‌اند. بنابراین، هر جنگ جدیدی علیه ایران اسلامی می‌تواند پیامدهایی داشته باشد که از محاسبات طراحان آن فراتر باشد.

این دقیقاً همان نقطه‌ای است که باید میان «آغاز جنگ» و «کنترل جنگ» تفاوت گذاشت. آغاز جنگ نه تنها در اختیار یک دولت باشد، اما پایان دادن به آن الزاماً در اختیار همان دولت نیست. واکنش طرف مقابل، شرایط منطقه و زنجیره تصمیم‌های بعدی، معادله را تغییر خواهد داد. به همین دلیل، عبارت «آتش آن دامن همه را فرا خواهد گرفت» را نباید تنها یک تهدید نظامی دانست. این جمله یک هشدار راهبردی است: یعنی هیچ بازیگری نباید امنیت خود را بیرون از پیامدهای جنگ با ایران اسلامی تصور بکند. کشورهای منطقه نیز در این میان مخاطب مستقیمی هستند. این کشورها باید بدانند که با توجه به درهم‌تنیدگی امنیت منطقه، اقتصاد و انرژی، نه تنها چندان ساده نیست بلکه به قطع و یقین دامن همه را خواهد گرفت. این یعنی یا همه با هم امنیت منطقه را تأمین می‌کنیم یا ناامنی را با هم تحمل خواهیم کرد. نقطه اتصال دو محور پیام عبداللهی در این است که از یک سو، هشدار به آژانس می‌باشد که با اظهارنظرهای بی‌اساس درباره مراکز هسته‌ای ایران زمینه‌ساز یک روایت امنیتی علیه ایران نشود و از سوی دیگر، هشدار به امریکا و رژیم که تصور نکنند می‌توانند بر اساس همین روایت، جنگی تازه را آغاز کنند و دامنه و هزینه آن را خودشان تعیین کنند. از این منظر، هشدار رئیس ستاد کل نیروهای مسلح و فرمانده قرارگاه مرکزی خاتم‌الانبیا را می‌توان در این جمله خلاصه کرد که دشمن باید بداند جنگ آینده اگر رخ دهد، الزاماً جنگی نخواهد بود که یک طرف آغاز کند و همان طرف پایانش را تعیین کند، چراکه ایران امروز بعد از دو تجربه چند ماه گذشته ثابت کرده است کشوری نیست که بتوان با تهدید و فشار و محاسبه‌ای غلط، رفتار آن را تعیین کرد. معنای روشن این هشدار دوگانه آن است که ایران آغازگر جنگ نیست، ایران جنگ‌طلب نیست، اما اگر جنگی تحمیل شود، غافلگیر نخواهد شد و برای جنگ تحمیلی کاملاً آمادگی کامل دارد. اگر طرف مقابل تصمیم بگیرد در گیری تازه‌ای را آغاز کند، جمهوری اسلامی، برای مواجهه با جنگ در هر سطح و با هر گستره و شدتی آماده است، و پیامدهای آن در چارچوبی که بازیگر مهاجم متجاوز تعیین می‌کند، باقی نخواهد ماند. این یعنی «اگر جنگ جدیدی علیه ایران آغاز شود، آتش آن دامن همه را خواهد گرفت. و حتی فراتر از منطقه خواهد بود».

گزیده خبر

وزیر پیشنهادی دفاع معرفی شد

رئیس‌جمهور در نامه‌ای به محمدباقر قالیباف رئیس مجلس شورای اسلامی، مهرداد اخلاقی را برای تصدی وزارت دفاع به مجلس معرفی کرد.

به گزارش ایرنا، ساسان والی‌زاده مشاور معاون امور مجلس رئیس‌جمهور با اعلام خبر انتخاب مهرداد اخلاقی کتابچی به عنوان وزیر پیشنهادی دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، اظهار کرد: رئیس‌جمهور در اجرای اصل ۱۳۳ قانون اساسی، در نامه‌ای به محمد باقر قالیباف رئیس مجلس شورای اسلامی، اخلاقی را برای تصدی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح به مجلس معرفی کرد. مشاور معاون پارلمانی رئیس‌جمهور همچنین اظهار امیدواری کرد که طبق آیین نامه داخلی مجلس، پس از بررسی برنامه‌های وزیر پیشنهادی در کمیسیون مربوطه، در اسرع وقت جلسه رأی اعتماد به مهرداد اخلاقی برگزار شود. اخلاقی از مدیران ارشد وزارت دفاع است و مدیر عاملی سازمان صنایع هوافضا از جمله سوابق او است. نام او در سال ۱۳۸۷ با عنوان رئیس گروه صنعتی شهید باکری در فهرست تحریم‌های امریکا قرار گرفت و یکی از مقاماتی بود که نامش در قطعنامه تحریمی ۱۷۴۷ نیز ذکر شده بود.

عاملان شهادت ۴ مأمور انتظامی اعدام شدند

علیرضا سپاهی و علیرضا رئیسی دو تن از عناصر جنایت اصفهان که اقدامات فجیع و وحشیانه آنها منجر به شهادت مظلومانه چهار نیروی فراجا شد، پس از رسیدگی به پرونده و تأیید حکم در دیوان عالی کشور به دار مجازات آویخته شدند.

به گزارش مرکز رسانه قوه قضائیه، در جریان کودتای ۱۸ دی‌ماه ۱۴۰۴ در اصفهان، چهار نفر از مأموران نیروی انتظامی و حافظان امنیت به طرز فجیعانه‌ای به شهادت رسیدند. در جریان این حملات، مأموران نیروی انتظامی که برای برقراری نظم و امنیت در محل حضور داشتند، هدف حمله قرار گرفته و به طرز فجیعانه‌ای به شهادت رسیدند و پس از شهادت نیز به پیکر آنان هتک حرمت شد. در این جنایت چهار نفر از کارکنان یگان ویژه فرماندهی انتظامی استان اصفهان چندین مرتبه سوزانده و نهایتاً به فیض شهادت نائل آمدند.

گزارش

هشدار سرلشکر:
دکترین هسته‌ای را تغییر می‌دهیم

رئیس ستاد کل نیروهای مسلح و فرمانده قرارگاه مرکزی حضرت خاتم‌الانبیا(ص)، در پیامی با هشدار نسبت به احتمال آغاز جنگی جدید علیه ایران، تأکید کرد که در صورت تکرار جنگ، دامنه آن محدود به ایران نخواهد ماند و «آتش آن دامن همه را فرا خواهد گرفت». این هشدار در شرایطی مطرح شده که همزمان ادعاهایی درباره بررسی گزینه‌های نظامی جدید علیه ایران و حتی طرح گزینه‌های مرتبط با تأسیسات و مواد هسته‌ای ایران منتشر شده است؛ موضوعی که بار دیگر بحث درباره پیامدهای تداوم فشار نظامی و احتمال تغییر در دکترین هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران را به میان آورده است. محسن رضایی دبیر شورای عالی امنیت ملی هم روز گذشته در پیامی در صفحه شخصی خود هشدار داد «هر خطای محاسباتی دشمن در برابر ایران، شکست سنگینی برایش رقم زده است. خطای بعدی، جبهه‌های تازه و غافلگیری‌های بزرگ‌تر را در پی خواهد داشت. با رهبری حکیمانه رهبر معظم انقلاب، همراهی ملت تاریخ‌ساز و هماهنگی همه ارکان نظام، ایران مقتدرانه از این شرایط پیچیده عبور خواهد کرد».

سردار سرلشکر خلبان علی عبداللهی، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح، روز گذشته در پیامی خطاب به ملت مبعوث ایران، با اشاره به سابقه تاریخی و تمدنی ملت ایران، تأکید کرد که ایرانیان ملتی آزاد، عدالت‌جو و ظلم‌ستیز هستند و با اتکا به آموزه‌های اسلامی، «ولایتمداری، ایستادگی در برابر ظلم و حمایت از مظلوم» را در شمار ارزش‌های خود قرار داده‌اند و در برابر ظلم و زورگویی کوتاه نخواهند آمد.

او در بخش دوم پیام خود با اشاره به جنگ‌های اخیر، تصریح کرد که رژیم صهیونیستی با محاسبه‌ای نادرست و با تصور رویارویی با ایرانی ضعیف، جنگ ۱۲ روزه و سپس جنگ رمضان را آغاز کرد، اما پس از دریافت ضربات سنگین نیروهای مسلح ایران، در پی توقف جنگ و یافتن راهی برای خروج از آن برآمد. عبداللهی تأکید کرد که این جنگ‌ها برای رژیم صهیونیستی امنیت به همراه نداشته، بلکه ضعف‌ها و ناکارآمدی‌های داخلی آن را آشکارتر کرده است. او در همین زمینه هشدار داد که اگر این رژیم بار دیگر مرتکب «خطای محاسباتی» شود و جنگ جدیدی را آغاز کند، «صاعقه‌های خشم الهی مردم و رزمندگان غیور ایران، آمال و آرزوهای آن‌ها را بر باد خواهد داد.»

■ جنگ علیه ایران دامن همه را خواهد گرفت

رئیس ستاد کل نیروهای مسلح در بخش دیگری از پیام خود تصریح کرده است: ایران منتظر نتایج انتخابات کنگره امریکا نخواهد ماند و اگر امریکا، چه قبل و چه بعد از انتخابات و با هر نتیجه‌ای، مستقیماً یا به تحریک رژیم صهیونیستی علیه ایران اقدام کند، نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران «بلافاصله، با شدت و قدرت و به‌صورت دردآور منافع امریکا را بدون محدودیت، هدف قرار خواهند داد». عبداللهی همچنین کشورهای منطقه میزبان نیروهای امریکایی را مخاطب قرار داد و حضور نظامی امریکا را عامل اصلی ناامنی و مشکلات اقتصادی منطقه دانست و هشدار داد «اگر جنگ جدیدی علیه ایران آغاز شود، آتش آن دامن همه را فرا خواهد گرفت.»

در بخش مهم دیگری از پیام، موضوع هسته‌ای مورد توجه قرار گرفته است. سرلشکر عبداللهی با رد قاطع ادعای ورود برنامه هسته‌ای ایران به فاز نظامی، آن را ادعایی با هدف ترساندن و تهدید ایران دانسته است. او همچنین با اشاره به زرادخانه هسته‌ای رژیم صهیونیستی، چنین ادعاهایی را مغایر با قوانین و قواعد بین‌المللی دانست و در ادامه، سازمان‌های بین‌المللی و به‌ویژه آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را خطاب قرار داد و خواستار آن شد که «از ادامه ایفای نقش گرگ در لباس میش خودداری» کنند و از اظهارنظرهای بی‌اساس درباره مراکز هسته‌ای ایران پرهیز کنند. در پایان نیز عبداللهی تأکید کرد که ایران «قوی‌تر از هر زمان دیگری» است و آمادگی کامل برای مقابله با هر تهدیدی در هر نوع و سطحی را دارد.

■ تغییر دکترین بازدارندگی، تابعی از تهدیدات

این بخش از پیام عبداللهی را می‌توان در کنار مجموعه‌ای از اظهارات مقام‌های ایرانی درباره پیامدهای تداوم تهدیدهای نظامی علیه تأسیسات هسته‌ای قرار داد؛ اظهاراتی که نشان می‌دهد مسئله فقط دفاع از تأسیسات هسته‌ای نیست بلکه در صورت استمرار تهدیدها، موضوع بازدارندگی و دکترین امنیتی ایران نیز می‌تواند تحت تأثیر قرار گیرد. شهید دکتر کمال خرازی، رئیس شورای راهبردی روابط خارجی، در اردیبهشت ۱۴۰۳ صراحتاً گفته بود «ما تصمیمی برای ساخت بمب هسته‌ای نداریم، اما اگر موجودیت ایران تهدید شود، چاره‌ای جز تغییر دکترین نظامی خود نخواهیم داشت.» او همچنین درباره حمله احتمالی به تأسیسات هسته‌ای ایران هشدار داد که اگر رژیم صهیونیستی به این تأسیسات آسیب بزند، «بازدارندگی ما متفاوت خواهد بود».

یک سال بعد، شهید دکتر علی لاریجانی، مشاور رهبر معظم انقلاب، با ادبیاتی صریح‌تر درباره پیامدهای یک اقدام نظامی علیه برنامه هسته‌ای ایران سخن گفت. او در فروردین ۱۴۰۴ هشدار داده بود «اگر امریکا در مسئله هسته‌ای ایران کار اشتباهی کند، ایران را مجبور می‌کند به سمت سلاح هسته‌ای برود، چون باید از خودش دفاع کند.» لاریجانی تأکید کرد که ایران خواهان پیمودن این مسیر نیست، اما در صورت وارد شدن فشار و تهدید، مسئله دفاع از کشور می‌تواند محاسبات را تغییر دهد. این مواضع البته به معنای اعلام تصمیم ایران برای ساخت سلاح هسته‌ای نیست بلکه هر دو اظهارنظر، تغییر در شرایط امنیتی و وجود تهدید نظامی را به‌عنوان عاملی مطرح می‌کنند که می‌تواند محاسبات مربوط به دکترین هسته‌ای و بازدارندگی را تغییر دهد. این رویکرد، سابقه‌ای قدیمی‌تر نیز دارد. رهبر معظم انقلاب در فروردین ۱۳۹۱، در حالی که بر نداشتن و تولید نکردن سلاح هسته‌ای تأکید می‌کردند، در واکنش به احتمال حمله امریکا یا رژیم صهیونیستی گفته بودند: «ما ضمن تأکید بر اینکه سلاح اتمی نداریم و تولید نیز نمی‌کنیم اعلام می‌کنیم در مقابل تهاجم احتمالی آنها یا رژیم صهیونیستی، در همان سطحی که به ما حمله شود به آنها حمله خواهیم کرد.» بنابراین، هشدار امروز رئیس ستاد کل نیروهای مسلح را می‌توان در امتداد همین منطق مشاهده کرد: ایران تهدید نظامی را صرفاً یک تهدید محدود به یک مرکز یا یک حوزه نمی‌داند و پاسخ را متناسب با سطح تهدید تعریف می‌کند.

در این میان، گزارش‌هایی نیز درباره بررسی گزینه‌های نظامی علیه تأسیسات و مواد هسته‌ای ایران در امریکا منتشر شده است. برای نمونه، شبکه CBS در مارس ۲۰۲۶ گزارش داد دولت ترامپ در حال بررسی روش‌ها و گزینه‌هایی برای دسترسی یا خارج کردن مواد هسته‌ای ایران بوده و پنتاگون گزینه‌های مختلفی را برای رئیس‌جمهور آماده کرده است. یک خبرنگار نزدیک به دولت ترامپ هم اخیراً مدعی شده است پنتاگون در حال آماده‌سازی گزینه‌هایی برای حمله هسته‌ای به ایران است. اگرچه برخی تحلیل‌ها، این قبیل مواضع را با هدف تأثیرگذاری بر دستگاه محاسباتی مسئولان ایرانی برای دادن امتیاز در مذاکرات احتمالی ارزیابی می‌کنند، مقامات جمهوری اسلامی ایران در سطوح سیاسی و دفاعی، نشان داده‌اند که برای هر سناریویی در آمادگی کامل به سر می‌برند.

■ سلاح هسته‌ای ایران دیموناست!

در کنار این بحث‌ها، اما اظهارنظر پل کریگ رابرتس، مقام سابق وزارت خزانه‌داری امریکا، نیز قابل توجه است. او با اشاره به توان موشکی ایران و تأسیسات هسته‌ای دیمونا در رژیم صهیونیستی استدلال کرده که ایران برای ایجاد یک اثر بازدارنده لزوماً نیازمند داشتن بمب هسته‌ای نیست و در صورت هدف قرار گرفتن دیمونا با موشک‌های بالستیک، ممکن است پیامدهای هسته‌ای و انتشار تشعشعات ایجاد شود. رابرتس همچنین بر آسیب‌پذیری جغرافیایی این رژیم به دلیل وسعت محدود آن تأکید کرده است. مجموع این تحولات نشان می‌دهد که ادامه تهدیدهای نظامی علیه ایران می‌تواند نتیجه‌ای فراتر از افزایش تنش‌های معمول داشته باشد. اگر از یک سو مقام‌های ایرانی همچنان بر صلح‌آمیز بودن برنامه هسته‌ای تأکید کنند و از سوی دیگر تهدید به حمله به تأسیسات هسته‌ای ادامه یابد، طبیعی است که در داخل ایران بحث درباره کارآمدی ترتیبات موجود بازدارندگی و حتی بازنگری در دکترین هسته‌ای جدی‌تر شود.

از همین منظر، پیام سرلشکر عبداللهی درباره آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اهمیت ویژه‌ای دارد. او هشدار داده است که سازمان‌های بین‌المللی نباید در جایگاه ابزار فشار علیه ایران قرار گیرند. در منطق این هشدار، اگر نهادهای بین‌المللی نتوانند میان تعهدات ایران در چارچوب فعالیت صلح‌آمیز هسته‌ای و تهدیدهای نظامی علیه تأسیسات آن تفکیک قائل شوند، استمرار چنین وضعیتی می‌تواند به تقویت دیدگاه‌هایی منجر شود که خواستار بازنگری در سطح تعهدات هسته‌ای ایران هستند.

در نهایت، پیام رئیس ستاد کل نیروهای مسلح را می‌توان هشداری چندلایه دانست: نخست به امریکا و رژیم صهیونیستی درباره پیامدهای آغاز جنگ جدید، دوم به کشورهای منطقه درباره سرایت بحران، و سوم به نهادهای بین‌المللی درباره پیامدهای تداوم رویکردهای دوگانه در قبال برنامه هسته‌ای ایران. نقطه اتصال همه این هشدارها نیز روشن است؛ از نگاه مقام‌های ایرانی، هر چه سطح تهدید علیه ایران بالاتر رود، پاسخ نیز از سطح متعارف دفاعی فراتر خواهد رفت و ممکن است محاسبات تهران درباره بازدارندگی و دکترین هسته‌ای را تحت تأثیر قرار دهد.

دفاعی

مشاور فرمانده نیروی هوافضای سپاه عنوان کرد

ارتقای توان موشکی برای هدف قرار دادن اهداف متحرک

از مؤلفه‌های مهم قدرت بازدارندگی ایران در جنگ‌های اخیر، برخورداری از توان موشکی و دستیابی به خودکفایی در حوزه دانش، فناوری و تجهیزات مرتبط با آن بود. ایران طی دهه‌های گذشته با درک احتمال وقوع رویارویی با رژیم صهیونیستی و امریکا، مسیر بومی‌سازی و ارتقای توان موشکی خود را دنبال کرد و توانست این ظرفیت را به یکی از ارکان اصلی قدرت دفاعی و بازدارندگی کشور تبدیل کند.

اکنون توانایی ایران به حدی رسیده است که به گفته مشاور فرمانده نیروی هوافضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، ایران در محدوده برد سلاح‌های خود هر هدفی را که می‌تواند مورد اصابت قرار دهد. وی با توجه به پراکندگی فضاهای موشکی در کل کشور گفت: «این گستره جغرافیایی با این تدبیر طراحی شد که در آینده با امریکا و رژیم صهیونیستی درگیر خواهیم شد. از همان سال‌هایی که توسعه را آغاز کردیم، این نگاه وجود داشت.»

سردار بلالی با اشاره به نقش شهید حسن طهرانی‌مقدم در ارتقای توان موشکی و موفقیت پیش‌بینی‌های گذشته از زمان آغاز ساخت موشک‌های پیشرفته بیان داشت: «سازه‌های امنی که توان ما را در این جنگ حفظ کرد، حاصل کار و تلاش‌هایی است که از اواخر دهه ۱۳۷۰ به بعد انجام دادیم. همه این اقدامات با این ذهنیت بود که با این دشمنان درگیر خواهیم شد و باید به‌گونه‌ای عمل کنیم که توان رزم خود را حفظ کنیم.»

به گفته مشاور فرمانده نیروی هوافضای سپاه، بومی‌سازی از همان ابتدا مبنای ارتقای توان موشکی ایران بوده و امروز محصولات موشکی، پهپادی و دیگر تجهیزات راهبردی حاصل توان داخلی است و تحریم‌ها نتوانسته‌اند مانع توسعه این ظرفیت‌ها شوند. وی در تشریح استفاده از تاکتیک‌های مختلف در جنگ‌های اخیر گفت: «در وعده صادق ۱ تعداد زیادی پهپاد فرستادیم؛ هم برای آغاز درگیری و هم برای اینکه خودمان بدانیم فضای عملیات چگونه

است و دشمن در برابر آنها چه رفتاری دارد. پهپادها را فرستادیم و سامانه‌های پدافندی آنها را درگیر کردیم ولی در عملیات‌های بعدی، روش و شکل کار تغییر کرد.»

وی ادامه داد: «در عملیات اخیر علیه موفق‌السلطی در اردن، ابتدا تعدادی از پرتابه‌ها با سامانه‌های پدافندی درگیر می‌شوند و سپس موج آخر می‌رود، در حالی که دیگر چیزی در برابر آن نیست.» وی با اشاره به عملیات روانی دشمن و ضرورت توجه به آن، ادعای رهگیری کامل موشک‌های ایران را نادرست دانست و انتقال مجروحان و کشته‌ها به رامشتاین آلمان و انتشار محدود آمار تلفات از جمله شواهدی دانست که با این ادعا در تعارض است.

سردار بلالی همچنین پنهان کردن خسارت هواپیماها و نسبت‌دادن آنها به سوانح یا اجکت خلبانان را نمونه‌ای از عملیات روانی و تلاش برای مدیریت افکار عمومی عنوان کرد. وی در همین رابطه برای پرهیز از گرفتار شدن در تله دشمن گوشزد کرد: «اگر روایت دشمن را مبنا قرار دهیم، او هر مطلبی را مطرح می‌کند. نباید پیش از تحقیق درباره درستی یا نادرستی آن، همان روایت را در مقابل مسئولان خودمان قرار دهیم و بپرسیم چرا این‌گونه عمل کرده‌اید.» سردار بلالی از دستاورد جدید ایران در هدفگیری اهداف متحرک هم خبر داد و گفت: «یکی از چالش‌های ما در حوزه موشک بالستیک دوربرد، هدف قرار دادن هدف متحرک بود که الحمدلله در چند روز گذشته انجام شده است و موفقیت‌های بیشتری نیز در راه است.»

وی در مورد چگونگی امداد الهی در جنگ، به عملیات اصفهان و دشت مهیار اشاره کرد و گفت: «چند ساعت پیش از آغاز عملیات آن‌ها، در محدوده همان فرودگاه متروکه، ابری آمد و بارندگی شدیدی رخ داد... پس از آن بارندگی شدید، هواپیمای C-130 در انتهای باند، هنگام دور زدن متوقف می‌شود و هواپیمای دیگر نیز نمی‌تواند عبور کند؛ عملیات به هم می‌خورد.»

در ادامه، سردار بلالی از تغییر سیاست جنگ روانی ایران خبر داد و گفت به‌جای سیاست تبلیغی نشان دادن توانمندی‌ها، نمایش و رونمایی از تجهیزات، توانمندی‌های موشکی در میدان و در عمل به نمایش گذاشته می‌شوند و جزئیات تسلیحات و نحوه به‌کارگیری آنها در زمان مناسب اعلام خواهد شد، مانند حملاتی که منجر به دور شدن ناو امریکایی شده است. سردار بلالی در ادامه با اعلام حفظ آمادگی کامل در برابر دشمن تأکید کرد که ایران در اعمال قدرت هیجانی عمل نمی‌کند: «با تدبیر عمل می‌کنیم و هیچ عجله‌ای نداریم که همه دارایی‌های خودمان را همین حالا شلیک کنیم. تدبیر ما این است که معلوم نیست این جنگ چند سال طول بکشد. بنابراین، باید برای تداوم آن آماده باشیم.»

وی با توجه به راهبرد اصلی جمهوری اسلامی در جنگ یعنی اخراج امریکا از منطقه و عدم نیاز به سلاح‌هایی خارج از این حوزه بیان داشت: «گاهی درباره موشک‌های قاره‌پیما صحبت می‌شود. ما به آن سمت نرفتیم؛ حضرت آقا اجازه ندادند و فرمودند همین برد ۲ هزار کیلومتری را داشته باشید. اکنون نیز با همین توان کار می‌کنیم. وقتی آنها منطقه ما را ترک کنند و بروند، ما در منطقه خودشان چه کاری داریم؟»

قضائیه

رئیس عدلیه: هراسی از فضاسازی و هیاهو نداریم

رئیس قوه قضائیه با اشاره به مصادیقی از عناصر دانه‌درشت که حکم محکومیت دریافت کردند و در قبال این احکام قانونی، عده‌ای غوغاسالاری پیشه کردند، گفت: در گذشته نیز شاهد بودیم که وقتی فلان فرد، احضار، محکوم یا حکمش اجرا می‌شد، چه سر و صداهایی که به پا نمی‌کردند؛ قضات و مقامات قضایی نیز در نهایت اتقان و قانون، حکم صادر کنند و اگر بد و بیراهی بود، من به جان می‌خرم.

به گزارش خبرگزاری میزان، حجت‌الاسلام محسنی‌اژه‌ای، طی سخنانی در نشست شورای‌عالی قوه قضائیه، با تأکید بر حرکت دستگاه قضا در صراط مستقیم عدالت‌ورزی و قانون‌مداری اظهار کرد: قوه قضائیه با عِرض و جان و مال مردم سروکار دارد. ما در پیشبرد امورات و صدور احکام، فقط خدا و حق و عدل و انصاف را در نظر می‌گیریم. نه افراط می‌کنیم و نه تفریط. اگر موضوعی را حق تشخیص دهیم، مبتنی بر مرّ قانون، حکم صادر می‌کنیم. در این مسیر از فضاسازی‌ها و هیاهوها، نمی‌هراسیم. این هیاهوها و فضاسازی‌ها، بعضاً ناشی از تمایلات و تعلقات سیاسی و جناحی است. در این راستا، فی‌الحال، بیش از ۱۰ مصداق در ذهن من است که می‌توانم اکنون آنها را فهرست کنم. رئیس دستگاه قضا با اشاره به مصادیقی از عناصر دانه‌درشت که حکم محکومیت دریافت کردند و در قبال این احکام قانونی، عده‌ای غوغاسالاری پیشه کردند، افزود: در گذشته نیز شاهد بودیم که وقتی فلان کس، احضار می‌شد یا محکوم می‌شد یا حکمش اجرا می‌شد، چه سر و صداهایی که به پا نمی‌کردند. قضات و مقامات قضایی نیز در نهایت اتقان و قانون، حکم صادر کنند و اگر بد و بیراهی بود، من به جان می‌خرم. رئیس عدلیه با تأکید بر نقدپذیری دستگاه تحت امر خود، عنوان کرد: ما با آغوش باز و گوش شنوا، نقد منصفانه و دلسوزانه و توأم با راهکار را پذیرا هستیم و از چنین ناقدی، نهایت تشکر و سپاس را داریم.

رئیس قوه قضائیه در بخش دیگری از سخنانش با تأکید بر ضرورت پرهیز از هر آنچه سبب تشتت و دوقطبی در جامعه می‌شود، بیان داشت: دشمنان جنایتکار ما یعنی امریکا و رژیم صهیونیستی با همه ادوات و سازوبرگ‌های نظامی و غیرنظامی خود، طعم شکست را از ملت ایران چشیدند. لکن آنان اکنون زخم خورده هستند و در نهایت کینه و بغض نسبت به ایران و ایرانی به سر می‌برند؛ آنها می‌خواهند به زعم باطل خود با افزودن بر تحریم‌ها، صبر و پایداری ملت ایران را متزلزل سازند. همگان باید بسیار مراقبت کنیم و با اطاعت‌پذیری محض از اوامر ولی‌امر و حفظ انسجام و اتحاد، بر توطئه‌ها و مکاید دشمن چیره شویم. قطعاً اراده ملت ایران بر دشمن فائق می‌آید و ملت ایران تسلیم‌ناپذیر است، لکن دشمن زخم خورده نیز بیکار نمی‌نشیند و مترصد ضربه زدن می‌ماند؛ برای مقابله با این دشمنِ کمین کرده، باید بسیار مراقب داخل باشیم و از ایجاد دوقطبی‌ها و هر آنچه مردم را مکدر و عصبانی می‌کند، پرهیز و احتراز کنیم. رئیس دستگاه قضا به موضوع مقابله با ناهنجاری‌های اجتماعی نیز گریزی زد و تصریح کرد: دادستان کل کشور و سایر بخش‌های ذی‌ربط در قوه قضائیه، موضوع مقابله با ناهنجاری‌های اجتماعی را با قدرت و قاطعیت و لحاظ مرّ قانون و البته همان‌طور که بارها تأکید کرده‌ایم، در قالب تدابیر عالمانه و خردمندانه، پیش ببرند و در این مسیر با سایر نهادها و بخش‌های ذی‌صلاح در هماهنگی کامل باشند.

یادداشت

حمیرا حسینی یگانه

جنگ روایت‌ها جابه‌جایی شاکی و متهم در خانه!

در ادبیات روابط بین‌الملل و در میان بخشی از پژوهشگران و تحلیلگران غربی این واقعیت تاریخی پذیرفته شده است که ایران در چند دهه گذشته آغازگر هیچ جنگ رسمی و مستقیمی در منطقه نبوده است. در پرونده هسته‌ای نیز آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در سال‌های اجرای برجام بارها پایبندی ایران به تعهداتش را تأیید کرد. با این حال، در ۲۰۱۸ این واشینگتن بود که یکجانبه از توافقی بین‌المللی خارج شد؛ توافقی که شورای امنیت به اتفاق آرا آن را تأیید کرده بود، و به این ترتیب نخستین کسی بود که از میز مذاکره برخاست. به باور تهران، در ماجرای تنگه هرمز نیز گشودن مسیرهای موازی برای دور زدن آن، همین الگو را تکرار کرد. با این همه، در برابر این سابقه با تناقضی عجیب روبه‌رو هستیم. روایت صلح ایران در میان بخشی از افکار عمومی و جریان‌های سیاسی خود ایرانیان غریب و مظلوم مانده است. در همین جنگ و بحران‌های اخیر منطقه بسیاری در جهان دیدند که اقدامات یکجانبه رژیم صهیونیستی، با پشتیبانی مالی و تسلیحاتی امریکا، منطقه را به آتش کشید. ایران در برابر این فشار بر دیپلماسی، بازگشت به توافقات، خویشتنداری و گفت‌وگو با همسایگان تأکید کرد، اما در داخل کشور و بخشی از فضای رسانه‌ای فارسی‌زبان، انگشت اتهام ناگهان به سمت خود ایران می‌رود.

چرا چنین پارادوکسی شکل گرفته است؟ نخستین دلیل، جنگ روایت‌هاست. رسانه‌های بزرگ غربی با مهندسی پیام و کادربندی خبر، جای شاکی و متهم را عوض کرده‌اند. خروج امریکا از توافق‌ها یا تعرض به حاکمیت ایران با زبان اداری و عبارت‌هایی مثل «نگرانی‌های منطقه‌ای» پوشش داده می‌شود، اما کوچک‌ترین واکنش دفاعی یا خویشتنداری دیپلماتیک ایران به‌عنوان «ماجراجویی» یا «ضعف» بازنمایی می‌شود. از سوی دیگر، فشار اقتصادی بر تحلیل سیاسی سایه افکنده است. وقتی تحریم‌های طولانی بر زندگی روزمره مردم سنگینی می‌کند، بخشی از جامعه دچار نوعی انتقال خطای مسئولیت می‌شود. مردم خسته از گرانی گاهی به‌جای تحریم‌کننده، طرف تحت فشار، یعنی کشور خودشان، را مقصر انسداد می‌دانند؛ چرخه‌ای که هدف اصلی دکترین تحریم بوده است.

در همین حال، نباید نقش سلطه‌جویی در لباس مذاکره را نادیده گرفت. واشینگتن در این سال‌ها مذاکره را نه مسیر رسیدن به تفاهمی متوازن، بلکه راهی برای متقاعد کردن طرف مقابل به تسلیم می‌داند. هر بار ایران خواستار بازگشت به میز و اجرای کامل تعهدات شده، طرف مقابل با خواسته‌ها و شروط تازه از آن گریخته است. از همین رو، روایت صلح ایران مظلوم است؛ زیرا در هیاهوی رسانه‌های بیگانه و دوقطبی‌های داخلی، حقایق تاریخ معاصر گم می‌شوند. بازخوانی این واقعیت که ایران در پرونده هسته‌ای به توافق پایبند ماند و امریکا از آن خارج شد، دفاعی تعصب‌آمیز نیست، بلکه بازخوانی اسناد تاریخ دیپلماسی است. وقت آن است که افکار عمومی و جریان‌های تحلیلی جامعه، کسانی را که در خدمت دیپلماسی و استراتژی صلح کشورند از زیر فشار اتهام‌های ناعادلانه داخلی بیرون بیاورند و رویکرد زیاده‌خواهانه طرف مقابل را، به‌عنوان متهم اصلی، نشان دهند.